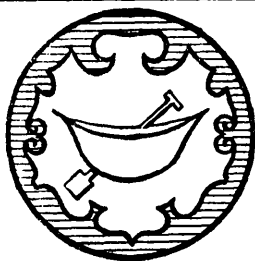

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18. Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9-12 wp.
Redakcja od godz. 2-3 po południu.

Prenumerata: Miesięcz. Mk. 1.000.000.

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) Mk. 250.000.-Przed tekstem
Mk. 750.000.—za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne 50000 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 500.000.—

Geny egzemplarza 250.000 Mk

Nr 9. (232.)

Łódź, wtorek 26 lutego 1924 r.

Rok VI.

Film szkolny w Ameryce.

(Dokończenie).

Metoda nasza była prosta: począwszy od czerwca układano listę najlepszych filmów i zamawiano je na określone daty, co pozwalało ułożyć program na cały rok. Nauczyciel mógł w ten sposób przygotować swe wykłady i seans tygodniowy stawał się integralną częścią wykładów przyrody, historii i geografii. Uczeń szedł do sali kinematografa z szeregiem pytań do rozwiązania, z umysłem zaostrzonym, w usposobieniu kogoś, który będzie musiał zdać sprawę z tego, co widział, i z ciekawością zobaczenia, jak pewne rzeczy, o których mu mówiono, przedstawiają się w rzeczywistości. Znaleźliśmy w ten sposób rozwiązanie pierwszego zagadnienia, a następne obserwacje potwierdziły, że cel został osiągnięty.

Co się tyczy zdolności obserwacyjnej uczniów, metoda wyżej opisana wpłynęła oczywiście na ich rozwinięcie, lecz najlepsze rezultaty dał pod tym względem staranny dobór filmów. Potrzebne były filmy, które nie pokazywały zbyt wiele rzeczy naraz, i zrozumiałe dla młodych umysłów.

Wygodnie zapewne byłoby tu wskazać, że filmy podobne niełatwo jest znaleźć i że ci, którzy usiłują nauczać przy pomocy ekranu, pokazują często zbyt wiele wykresów, diagramów, tabeli statystyki, dzięki czemu utrudniają zrozumienie.

Aby rozstrzygnąć tę kwestję w inny sposób, postaraliśmy się używać filmów w charakterze śródka, wyrabiającego zdolności obserwacji i pamiętniania. Wprowadzono system notatek po każdym seansie, zmaszający ucznia do złożenia dowodu zaobserwowania pewnej ilości faktów. Prócz tego urządzano dyskusje na temat oglądanych na ekranie zjawisk i przedmiotów. Każdy uczeń otrzymywał specjalny notatnik (kino-notes), który stawał się wkrótce skarbnicą, zawierającą z końcem roku całą masę interesujących wiadomości. Dzieci ilustrowały często swoje notatki rysunkami oryginalnymi lub wycinkami z wydawnictw ilustrowanych.

A teraz przytoczymy rezultaty tych wyników, aby skończyć z działalnością naszą w tej dziedzinie:

1) Zaciekawienie ogólne do nauki za pośrednictwem ekranu; od chwili zastosowania nowej metody ustały objawy nieuwagi lub zmęczenia.

Dzień seansu oczekiwany jest z niecierpliwością i wszyscy profesorowie zgadzają się co do doniosłej roli tego nowego czynnika nauczania.

2) Zdolności obserwacyjne uczniów rozwinęły się nadzwyczajnie.

3) Przyroda i geografia nabrały nowego znaczenia dla uczniów. Geografia przemysłowa, która dotąd uważana była za jeden z najnudniejszych przedmiotów, stała się rozrywką i uciechą.

4) Uczniowie poczuli daleko częściej odwiedzać bibliotekę, by znaleźć wytłumaczenie pewnych rzeczy, które ich zainteresowały na ekranie. Przestali czytać się powierzchownie, zainteresowali się nauką naprawdę, aby coś wiedzieć. Uczono się nie słów, lecz faktów. Przy lektarce, uczniowie mogli sobie wyobrażać pewne rzeczy tak jak one istnieją w rzeczywistości, nie zaś za pomocą imaginacji, sugestjonowanej niekiedy dźwiękiem słów niezrozumiałych. Czyż należy podkreślać znaczenie takiego wyniku?

5) Poziom nauki stał się wyższy pod każdym względem. Zwłaszcza zyskała na tem przejrzystość w opisach, opracowywanych przez uczniów.

6) Film obudził wśród uczniów miłość książki, i na ten temat przytoczę pewien przykład: Raz na miesiąc wyświetlano dla uczniów obrazy, ilustrujące arcydzieła literackie np. „Niebieski Ptak”, „Haeckelberg Fin” (Twaïn'a) i t. p. W miesiąc po demonstracji tego ostatniego filmu zauważyłem na ławkach jednej z klas wiele egzemplarzy tego dzieła. Nauczyciel wyjaśnił mi, że wszyscy uczniowie przeczytali je. Chcąc zdać sobie sprawę z wrażeń dzieci, wyraziłem się, że zapewne kinematograf bardziej je zainteresował, niż książka. Lecz tu ka memu zdziwienia usłyszałem liczne zaprzeczenia. Wielu uczniów zapewniło mnie, że książka warta jest więcej niżli film. Byłem doprawdy zdziwiony, gdy dzieci tłumaczyły mi, że w książce znalazły daleko więcej hamora, niż na ekranie, lab-że pewne sceny filmu nie były odtworzone w ten sposób, jak maluje je autor.

Tak oto film pobudził całą klasę do przeczytania książki i obudził w młodych umysłach pragnienie porównania i krytyki, które — bez zastosowania ekranu — nie miałyby nigdy okazji do przejawienia się.

Wydaje mi się, że podobny rezultat powinien zachęcić wszystkich i zapłacić nam obficie za nasze trudy i wysiłki. Ktoż bowiem może wskazać lepszy środek, zmaszający uczniów do oświatowej krytyki dzieł literackich?

W ten sposób doświadczenie nauczyciela nas, że kinematograf jest w szkole narzędziem nauki pierwszorzędnej wartości dla tych, którzy chcą się nim należycie posługiwać. Poza tem zaś trzeba podkreślić, że stosowanie tego środka nauczania nie jest ani trudne, ani zbyt kosztowne.

(„Le Mouvement Communiste” № 14/1923).

Z zagadnień samorządowych.

Kto dziedziczy mienie po b. ziemstwach ?

Sejmik krzemieniecki wszczął akcję, mogącą mieć znaczenie zasadnicze dla samorządów w województwach wsch. dniech.

Rząd polski, opierając się na opinii Prokuratorji Generalnej i na interpretacji traktatu ryskiego, uważa majątek b. ziemstw rosyjskich za swoją własność. Na tej zasadzie zarządził prace, zmierzające do przepisania tytuła własności tych majątków w pow. krzemienieckim na skarb Państwa, oraz zażądał od wydziału pow. s.-jmika krzemienieckiego opłaty czynszu z budynków b. ziemstwa, zajętych obecnie przez szpitale sejmikowe.

Wydział powiatowy stanął na stanowiska wprost przeciwnem — że samorząd powiatowy krzemieniecki jest faktycznym, a powinien być i prawnym sukcesorem b. ziemstwa. Wydział uważa, że dotychczasowe rozporządzenia w tej mierze należy odwołać. Wdrożył więc akcję, która zmierza ku przyznania na własność całego majątku po b. ziemstwie samorządowi powiatowemu w Krzemieńcu.

W tym celu wydział przygotował sejmikowi odpowiedni memoriał do województwa. Na wypadek zaś, gdyby województwo nie zniosło rzeczonych rozporządzeń, wydział zaproponował wniosek, aby władze samorządowe pow. Krzemienieckiego, wyczerpawszy drogę administracyjną, wystąpiły do najwyższego Trybunału Administracyjnego w obronie praw, jakie rości sobie Samorząd krzemieniecki. Sejmik krzemieniecki na posiedzeniu 4-XI r. ab. jednomyślnie zaakceptował dotychczasowe stanowisko wydziału w tej mierze, przyjął przedstawiony memoriał, oraz apoważnił wydział do akcji zamierzonej, aż do zupełnego wyczerpania instancyj. Nadto na wniosek jednego z członków wydziału uchwalono jednogłośnie przesłać sprawę klubom sejmowym, przedstawiając im odpowiednie referaty.

Kłopoty finansowe gmin wiejskich.

Niebywale szybkie tempo spadku walaty zatamowało niemal zupełnie gospodarkę większości naszych gmin wiejskich w ostatnich miesiącach roku ab. Nie mówiąc już oczywiście o budżetach zasadniczych, nie wystarczyły na pokrycie najniezbędniejszych wydatków budżety dodatkowe, uchwalane w drugim półroczu. Z braku pieniędzy w kasach gminnych, pisarze i ich pomocnicy nie otrzymali pensji za listopad i grudzień, co wobec szybkiej dewaluacji redakuje ich należności do sum niezmiernie małych i stawia kwestję wyrównania strat.

Jedyny niemal obecnie dochód gmin podług ust. z 11-8 1923 o tymczasowym ureg. fin. kom. stanowi 40 proc. podatku grantowego i podymnego. Daje on wpływy za małe wobec potrzeb gmin. W niektórych gminach nie pozwała nawet opędzić kosztów dwóch podstawowych a najniezbędniejszych działów gospodarki gminnej, t. j. administracji gminnej i szkolnictwa. Gminy nie mogąc pokryć wydatków z owych 40 proc. od podatku grantowego i podymnego z konieczności wprowadzają na podst. art. 7 ust. z 11-8 1923 podatek od lokali i podatek od zbytku mieszkaniowego, choć tamten bardzo jest na wsi niepopularny, a ten drugi tylko w niektórych nielicznych gminach ma większe znaczenie realne.

Przyszłość zaś rysuje się narazie jeszcze gorzej. Podatki bowiem grantowy i podymny, od których gminy mają 40 proc., będą wplacane do Kas skarbowych podług art. 8 ust. z 15-6 1923 roku w marcu i kwietniu. Zatem gminy procenty od tych podatków mogą otrzymywać dopiero w kwietniu lub maju.

Sprawa wymaga jakiegoś racjonalnego a rychłego załatwienia z góry. Nasza ludność wiejska zamoła jeszcze jest aobywatelniona i oświecona aby można było tutaj powierzyć sprawę jej poczcia samorządowemu i wogóle poczcia obowiązków obywatelskich. Wypadki uchwalania budżetów dodatkowych, dostatecznych na pokrycie niespodziewanego wzrostu wydatków, są niestety rzadkie.

Finanse komunalne.

Delegacja związku miast przyjęta była 12 b. m. przez ministra spraw wewnętrznych p. Soltana w sprawie przyspieszenia wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. P. minister Soltan oświadczył delegacji, iż projekt takiego rozporządzenia, opracowany przez M. S. W., przestany został jeszcze

w listopadzie r. z. min. skarbu dla zaopiniowania i uzgodnienia. P. minister obiecał przyczynić się do przyspieszenia załatwienia tej sprawy. Tego samego dnia wspomniana delegacja przyjęta była przez dyrektora P.K.K.P. p. Rybińskiego i dyrektora technicznego P. K. O. p. Steina w sprawie wyplaty, w myśl ustawy o podatku przemysłowym, pół proc. od obrotu tych instytucyj na rzecz samorządów. Również i w tym wypadku delegacja uzyskała obietnicę pomyślnego załatwienia tej sprawy.

Dział sprawozdawczy.

Protokół.

6 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 14 lutego 1924 r.

Komplet radnych: 74, obecnych radnych: 63.
Komplet członków Magistratu: 11, obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 minut 10 wieczorem Prezes Rady Miejskiej dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (73 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy W. Credową i K. Dworznickiego oraz dyrektora Biura Rady Miejskiej p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Krótkie zapytania:

1) a) r. I. M. Białera o realizacji zamierzeń Prezesa Rady Miejskiej w kierunku urządzenia w gmachu Rady czytelnicy dla członków Rady Miejskiej.

b) odpowiedź Prezesa Rady Miejskiej, że jest to narazie projekt przyszłości. Dziś jeszcze ta rzecz nie jest realna ze względu na nieposiadanie należytych ubikacyj w gmachu Rady. Z chwilą, kiedy Rada Miejska uzyska odpowiednie ubikacje, a w tym kierunku idą starania z samego początku, wtedy dopiero zarówno kwestja czytelnicy, jakoteż i inne kwestje, związane z rozszerzeniem życia wewnętrznego Rady, będą mogły być omówione i rozstrzygnięte.

2. a) r. Przedpelskiej o rozkradaniu po drodze węgla, dostarczanego przez Magistrat, oraz czy w związku z tem Wydział Gospodarczy nie uważałby za wskazane zabezpieczenie wozów przez zamknięcie ich na kłódkę i przesłanie klucza zainteresowanym instytucjom w zapieczętowanych laskach kopertach,

b) oświadczenie Prezesa Rady, że Magistrat udzielił odpowiedzi na następnem posiedzeniu.

3. a) r. Słoniewskiego o zamknięciu szkoły im. Piłsudskiego, przyczynach, które zam-

knięcie spowodowały oraz zamierzeniach Magistratu w kierunku ponownego otwarcia tej uczelni.

b) odpowiedź Prezesa Rady, że Magistrat udzielił odpowiedzi na następnem posiedzeniu.

4. a) r. Schweiga o zwoływaniu ostatnio posiedzeń Komisji Szacunkowych dla spraw podatku dochodowego na piątek wieczór, tak że członkowie Komisji — żydzi — nie mogą w nich brać udziału. R. Schweig zapytuje, czy p. ławnik nie zechciałby posiedzenia zwoływać w dni powszednie, aby umożliwić udział także i członkom żydom.

b) odpowiedź ławn. Kulamowicza w imieniu Magistratu, że posiedzenia komisji odbywają się w poniedziałki i czwartki, a nie w piątki, natomiast codziennie, od poniedziałku do soboty, zasiadają podkomisje i tu Magistrat nie może robić różnic dla poszczególnych grup członków.

5. a) r. I. M. Białera o artykule, jaki ukazał się w „Kurjerze Łódzkim“, z którego wynika, że wydatki Zarządu Miejskiego w miesiącu lutym wyniosą mniejszej 900 miliardów, wówczas, gdy Rada Miejska uchwaliła na luty prowizorium budżetowe w wysokości 400 miliardów. R. Białera zapytuje w jaki sposób Magistrat zamierza pokryć przewidziany deficyt w wysokości 500 miliardów,

b) odpowiedź wprzez. Wojewódzkiego w imieniu Magistratu, że Magistrat nie obowiązują artykuły jakichkolwiek pism, pojawiających się w Łodzi, wobec czego Pan Wiceprezydent uważa, że p. r. Białera powinien w tej sprawie zwrócić się po informacje do redakcyi pisma. W uchwale Rady Miejskiej o prowizorium budżetowym na m. luty jest wyraźnie zaznaczone, że w razie wzrostu drożyzny obowiązują odpowiednie wskaźniki drożyzniane, w danym razie 88,34% i 17,86%, a więc Magistratowi przysługuje prawo wydatkowania w miesiącu lutym na zasadzie prowizorium nie 400 miliardów, a znacznie więcej,

2. Życzenie r. Nowackiego (w związku ze sprawozdaniem Wydziału Zdrowotności Publicznej, zamieszczonym w № 7 „Dziennika Zarządu m. Łodzi“ na rok 1924 o kosztach kuracyjnych—

stronica 7 kolumna I okres ostatni), aby Magistrat na najbliższym posiedzeniu podał zestawienie zaległości kosztów szpitalnych 35%, płatników wątpliwych, a m: gmin zamiejscowych, chorych, spłacających ratami lub niepunktualnie celem zobrazowania wysokości obciążenia miasta z tego tytułu.

3. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: T. Bialera, Danielewicz, inż. Folkierskiego, Kopcińskiego, Mazurowskiego, Weigelta, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

4. Komunikat frakcji Chrześc. Demokracji o desygnowaniu do Wydziałów Gospodarczego i Handlowego ob. Franciszka Zdrojewskiego, Ogrodowa № 28 (na miejsce ob. Stanisława Kalksztajna).

5. Uchwałę Magistratu № 186 z dnia 5. II. 1924 r. w sprawie wydzielenia z dniem 15 lutego 1924 r. Oddziału Budowy Tramwajów Podmiejskich z Wydziału Budownictwa i przydzielenia go do Oddziału Wodociągów i kanalizacji.

Przewodnictwo obejmuje wiceprezes J. Wolczyński.

Uchwalono:

I. W sprawie regulaminu obrad Rady Miejskiej.

Po wysłuchaniu referatu r. Stypułkowskiego, przewodniczącego Komisji Regulaminowo - Prawnej oraz wyjaśnień uzupełniających Prezesa Rady Miejskiej, przystąpiono do debaty generalnej, w której zabierali głos radni: I. M. Baler, Schweig, Rapalski i Pfeiffer. Ze względu na późną porę oraz potrzebę załatwienia reszty spraw, objętych porządkiem dziennym, dalszy ciąg debaty generalnej odroczono do najbliższego posiedzenia Rady z tem, że sprawę regulaminu obrad wnosi się na pierwszy punkt porządku dziennego (po komunikatach), oraz że jako pierwsi przemawiać będą: rr. Nowacki, Kuk, Kałużyński i Kempner.

II. W sprawie nabycia akcji Banku Polskiego.

W zrozumieniu doniosłości powstania instytucji, regulującej obieg pieniężny, a co zatem idzie, i życie gospodarcze Polski — Rada Miejska, przychylając się do właściwego wnio-

sku r. Garlińskiego i tow. oraz Magistratu, postanawia:

1. zakupić 100 akcji Banku Polskiego po cenie złotych polskich 100 za akcję,

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie statutu o poborze na rzecz m. Łodzi opłaty za prawo jazdy po mieście:

A. Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 86 z dnia 8. I. 24 r. oraz uchwałą swoją z dnia 7. II. 24 r. zatwierdza w II-gim i III-cim czytaniu

S T A T U T

o poborze na rzecz Kasy m. Łodzi opłaty za prawo jazdy po mieście.

§ 1.

Zgodnie z przepisami ust. 6 „Przepisów o utrzymaniu dróg ziemskich w guberniach warszawskiej, kaliskiej i t. d.“ z roku 1870 (Dz. Praw. tom 70) i ust. 1 art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, (Dz. U. R. P. № 94 z dn. 26 września 1923 r., poz. 747) jak również art. 12 i 19 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 6 z dn. 15 stycznia 1921, poz. 32), wprowadza się z dniem 1 stycznia 1924 roku na rzecz kasy m. Łodzi opłatę za prawo jazdy po mieście na następujących zasadach.

§ 2.

Zgodnie z przepisem art. 1 i 9 ustawy z dnia 6. 12. 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów (Dz. U. R. P. № 127, poz. 1044 z dnia 15. 12. 23 r.), wymieniona w § 1 opłata, jakoteż odsetki zwłok i kosztów egzekucyjnych, grzywny i kary, przewidziane tym statutem, będą aż do czasu wprowadzenia w obieg stałej polskiej jednostki monetarnej obliczane na postawie franka złotego.

Wartość franka ustalać się będzie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia 1923 roku.

§ 3.

Oplata za prawo jazdy po mieście wynosi:

	fr. zlot.
a) od dorożki jednokonnej	10.—
„ „ „ parokonnej	15.—
b) od wozu ciężarowego, platformy, resorówki lub beczki asenizacyjnej	
o zaprzęgu 1-konnym	15.—
„ „ „ parokonnym	20.—
c) od wozu meblowego zamkniętego	30.—
d) od wozu kotłowego	40.—
e) od wózka ręcznego	2.—
„ przedsiębiorcy, posiadającego więcej wózków, od każdego wózka	3 ^{1/2}
f) od karety lub landa, powozu, wolantu	100.—
od karety jednokonnej	70.—
g) od bryczki dwukonnej	50.—
„ „ „ jednokonnej	40.—
h) od karawanu I klasy	40.—
„ „ „ II „	30.—
„ „ „ III „	15.—
i) od samochodu osobowego:	
1. o sile do 10 koni	150.—
2. „ „ „ powyżej 10 do 15 koni	200.—
3. „ „ „ „ 15 do 20 koni	250.—
4. „ „ „ „ 20 do 30 koni	300.—
5. „ „ „ „ 30 koni	350.—
j) od samochodu ciężarowego z kołami gumow.	
1. o pojemności do 1 ^{1/2} tonny	30.—
2. o pojemności powyżej 1 ^{1/2} tonny do 3 tonn	60.—
3. o pojemności powyżej 3 tonn	100.—
k) samochody ciężarowe z kołami bez gum dopłacają do powyższych stawek 100% opłaty	
l) wozy doczepione do samochodów płacą 50% stawki, przewidzianej dla wozu motorowego	

m) od motocyklu 20.—
n) od roweru 5.—
przyczem robotnicy i młodzież szkolna płacą od roweru 2.—

Każdy właściciel samochodu obowiązany przy rejestracji samochodów okazać legitymację samochodu.

O ile pojazdy wymienione w p. f i g, oraz samochody należą do przedsiębiorstw wynajmu tych środków przewozowych, opłata od nich wynosi 50% odnośnych stawek.

§ 4.

Oplaty wymienione w § 2, mają być wpłacane za cały rok zgóry w terminie od 1 stycznia do 1 marca roku podatkowego. Zgłoszenie środka przewozowego po 1 lipca roku podatkowego, wymaga opłaty półrocznej. Po bezskutecznym upływie terminu, oznaczonego w tym paragrafie, policzone będą odsetki zwłoki w wysokości, wskazanej w § 8 niniejszego statutu.

Kwit kasy miejskiej bez numeru i legitymacji nie daje prawa jazdy po mieście.

§ 5.

Magistrat nie jest obowiązany do zwrotu opłaty, jeżeli posiadacz środka przewozowego utraci prawo jazdy po mieście z powodu przekroczenia przepisów policyjnych. Zwrot opłaty nastąpi tylko w wypadku, jeżeli władze odmówią wydania legitymacji na prawo jazdy po mieście i osoba interesowana złoży w dowód na tę okoliczność zaświadczenie odnośnej władzy.

§ 6.

Wolne od opłaty komunalnej są środki przewozowe, należące do władz państwowych i komunalnych, do straży ogniowej, pogotowia ratunkowego, do towarzystw dobroczynnych, spółdzielni robotniczych, i urzędniczych oraz zamiejscowe, uiszczające opłatę w gminie własnej. Środki przewozowe, wymienione w paragrafie tym, mają być zgłoszone, z wyjątkiem zamiejscowych oraz należących do władz państwowych i komunalnych,

w Wydziale Podatkowym Magistratu celem uzyskania numerów za uprzedniem złożeniem przypadającej za nie należytości.

§ 7.

Należytości, wyszczególnione w § 8 niniejszego statutu, pobierać będzie kasa miejska w markach polskich według wartości franka złotego w dniu dokonanej wpłaty. Przerachowywanie kwot pieniężnych musi się odbywać zgodnie z ustawą z 6 grudnia 1923 roku o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin i dochodów publicznych.

§ 8.

W razie nieuiszczenia opłaty w terminie, ustalonym w § 4, Magistrat m. Łodzi pobierać będzie w myśl art. 10 ustawy z dn. 6. 12. 1923 r. odsetki zwłoki w wysokości 2 proc. w stosunku miesięcznym, zaś koszty egzekucyjne po myśli art. 56 ustawy z dnia 11. 8. 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych według przepisów ustawy z dnia 9 marca 1923 r. o karach za zwłokę i kosztach egzekucyjnych (Dz. U. R. P. № 31, poz. 189).

§ 9.

Osoby, które na wezwanie Magistratu, nie zgłoszą swoich będących w użyciu środków przewozowych lub działające w inny sposób celem uchylecia się od obowiązku płacenia, ulegną karze zgodnie z przepisami art. 62-67 z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. № 94 poz. 747 z roku 1923).

§ 10.

Z chwilą ogłoszenia niniejszego statutu, którego moc prawna zaczyna się z dniem 1 stycznia 1924 roku, traci moc obowiązującą statut dotychczasowy, uchwalony przez Radę Miejską dnia 28 września 1923 roku i zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem L. SM. 504/12.

B. Przeznaczyć podatek powyższy wyłącznie na konserwacje i inwestycje brukowe.

C. Wniosek r. Rapalskiego, w przedmiocie opracowania przepisów, normujących ruch wozów ciężarowych w mieście, przekazać Komisji do spraw ogólnych — dla regulaminowego traktowania.

IV. W sprawie statutu podatku komunalnego na rzecz m. Łodzi od wydawanych w Łodzi paszportów zagranicznych.

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 113 z dnia 22/I 1924 r. oraz uchwałą swoją z dnia 7. II. 1924 r. zatwierdza w 2 g. i 3-ciem czytaniu

S T A T U T

podatku komunalnego na rzecz Kasy m. Łodzi od wydawanych w Łodzi paszportów zagranicznych.

§ 1.

Na zasadzie art. 20 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Rz, P. № 94, poz. 747), oraz zgodnie z art. 21 (punkt 2) tej samej ustawy, ustanawia się od dnia wejścia w życie niniejszego statutu, samostny podatek komunalny od wydawanych w m. Łodzi paszportów zagranicznych na zasadach następujących.

§ 2.

Zgodnie z przepisami art. 1 i 9 ustawy z dnia 6.12.1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów (Dz. U. R. P. № 122, poz. 1044), podatek wymieniony w § 1, jakoteż odsetki zwłoki i kosta egzekucyjne, grzywny i kary, przewidziane tym statutem będzie się pobierało aż do czasu wprowadzenia w obieg stałej polskiej jednostki monetarnej. według obliczeń na podstawie franka złotego. Wartość franka ustalać się będzie zgodnie z przepisami wymienionej w tym paragrafie ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r.

§ 3.

Miejski podatek od paszportów zagranicznych, wielokrotnych, jednorazowych i odnawianych, wydawanych w m. Łodzi, pobiera się w następującej wysokości:

1) od paszportów wielokrotnych fr. zł. 30.—

2) od paszportów jednorazowych i odnawianych fr. zł. 15.—

Ulgi w opłacie, stosowane przez władze państwowe, są stosowane także do podatku miejskiego.

§ 4.

Należności, wyszczególnione w § 8 niniejszego statutu, będzie Kasa Miejska pobierała w markach polskich według wartości franka złotego w dniu dokonanej wpłaty. Przechowywanie kwot pieniężnych musi się odbywać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 grudnia o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin i dochodów publicznych.

§ 5.

Podatek należny m. Łodzi na zasadzie postanowień tego statutu, winien wnieść do Kasy Miejskiej każdy, kto otrzyma paszport zagraniczny od właściwej władzy państwowej. Wyjątek od tej zasady stanowią osoby, wyszczególnione w paragrafie następnym.

§ 6.

Od obowiązku płacenia komunalnego podatku od paszportów zagranicznych zwalnia się osoby, które z mocy prawa obowiązującego nie składają opłaty od paszportów na rzecz Państwa, jak również robotników i rzemieślników, wyjeżdżających z kraju w celach zarobkowych, młodzież, udającą się zagranicę na studia, wzgl. doskonalenia w rzemiośle, emigrantów, o ile ci przedstawiają świadectwo ubóstwa wzgl. świadectwo Urzędu Emigracyjnego, wycieczki naukowe, organizowane przez władze szkolne, oraz wycieczki, organizowane przez instytucje społeczne lub zawodowe.

§ 7.

Przepisy karne, ustalone w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, odnoszą się również do obowiązku płacenia komunalnego podatku od paszportów zagranicznych.

Odnośnie kar za zwłokę obowiązuje przepis art. 10 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 roku o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin i dochodów publicznych, koszta egzekucyjne będą pobierane — zgodnie z postanowieniem art. 56 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych — według przepisów ustawy z dnia 9 marca 1923 roku o karach za zwłokę i kosztach egzekucyjnych (Dz. U. Rz. P. № 31 poz. 189).

§ 8.

Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat w porozumieniu z Komisarjatem Rządu na m. Łódź.

§ 9.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem urzędowego ogłoszenia go, a równocześnie traci moc prawną dotychczas obowiązujący statut o podatku od paszportów zagranicznych zatwierdzony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu reskryptem do Województwa Łódzkiego z dnia 19 kwietnia 1923 roku № SM. 2413-23.

Przewodnictwo obejmuje wiceprezes Dr. Garliński.

V. W sprawie pobierania specjalnego podatku do komunalnego podatku od spirytusu i wyrobów wódeczanych na budowę gmachów szkolnych w m. Łodzi:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu № 128 z dnia 25 I 1924 r. postanawia:

1) na mocy przepisu ustępu 2 art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu

finansów komunalnych (Dz. U. Rz. P. № 94 poz. 747) pobierać od dnia wejścia w życie niniejszej uchwały na przeciąg lat 3-ich, na budowę gmachów szkolnych i domów wychowawczych w m. Łodzi inwestycyjny dodatek w wysokości 50 proc. do komunalnego podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina i win musujących, pobieranego w wysokości 30 proc. podatku państwowego i 50 proc. dodatku do 15 proc. państwowego podatku od innych przedmiotów, ustanowionego przepisem art. 10 (p. 2) teże ustawy. Inwestycyjny 50%owy dodatek do komunalnego 30 proc. podatku będzie przez miasto pobierany w wysokości łącznej 45 proc. państwowego podatku od spirytusu i wyrobów wódczanych, wina i win musujących, zaś 50 proc. dodatek do 15 proc. skarbowego podatku będzie pobierany w łącznej sumie 22,5 proc. państwowego podatku od innych przedmiotów.

2) Następujący wniosek r. Waszkiewicza:

„Zobowiązać Magistrat do poczynienia starań u właściwych władz, aby z chwilą przejęcia poboru dodatków komunalnych do podatków od spożycia — dana była możność pobierania dodatku inwestycyjnego do podatku komunalnego od spirytusu, wyrobów wódczanych, wina i win musujących, nie tylko od produkowanych w Łodzi napojów wysokowych, ale i od przywożonych.“

3) Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie ogólnych warunków koncesji na budowę i eksploatację kolei elektrycznej Łódź—Rokiciny — Tomaszów:

1. Rozesłanie statutu uznać za pierwsze czytanie.

2. Po wysłuchaniu referatu r. Wolczyńskiego, przewodniczącego Komisji do spraw ogólnych oraz wyczerpujących wyjaśnień przez Wojewódzkiego, przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos rr. Białe I. M., Rapalski i Wolczyński—

odroczyć drugie i trzecie czytanie warunków koncesyjnych do najbliższego posiedzenia Rady Miejskiej.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 12 w nocy zamyka posiedzenie.

Przewodniczący

(—) Dr. B. Fichna.

(—) J. Wolczyński.

(—) Dr. W. Garliński.

Prowadzący protokół

(—) P. Rundo.

Sprawozdanie Wydziału Zdrowotności Publicznej, Działu Sanitarnego za m. grudzień 1923 r.

Stan zdrowotny miasta.

Zachorowania na choroby ostro-zakaźne:

tyfus brzuszny	47 (116) *
„ płamisty	8 (3)
czerwonka	3 (7)
plonica	29 (69)
blonica	11 (15)
roża	9 (12)
drętwnica karku	4 (14)
gorączka połogowa	7 (7)
odra	16 (11)
krztusiec	15 (9)

Z przytoczonego zestawienia widoczne jest zmniejszenie się w grudniu ilości prawie wszystkich chorób zakaźnych (z wyjątkiem tyfusu płamistego, krztusca i odry).

Podkreślić należy prawie trzykrotne zmniejszenie się zachorowań na tyfus brzuszny w grudniu w porównaniu z listopadem, a więcej niż sześciokrotne w porównaniu z październikiem; takich nagłych spadków tyfusu brzuszego nie notowano ani razu w okresie od 1917 r. do 1922 r.; przyczynę tego stanu należy upatrywać w planowej akcji przeciwyfusowej, która w grudniu przejawiała się w sposób następujący:

1) przeprowadzono szczepienia przeciwyfusowe w postaci pastylek i pigulek u otoczenia chorych — 51 osób, u wszystkich mieszkańców 6

*) w nawiasach podano liczby z listopada.

domów, gdzie zaszło kilka wypadków zachorowań t. j. u 568 osób i u 4014 dzieci w 16 szkołach powszechnych — ogółem w grudniu 5688 osoby przyjęło pastylki zapobiegawcze (w listopadzie — 1208 osób);

2) przeprowadzano w dalszym ciągu za pośrednictwem Wydziału Budownictwa badanie studzien (w listopadzie 62) tym soosobem z końcem ub. roku zostały poddane badaniu pod względem technicznym studnie wszystkich domów, gdzie były conajmniej 2 wypadki zachorowań na dur brzuszny;

3) zbadano w Miejskiej Pracowni Bakteriologicznej wodę pod względem chemicznym z 29 studzien i pod względem bakteriologicznym z 16 studzien;

4) rozpoczęto kroki celem badania w kierunku na nosicielstwo chorých na dur brzuszny przed ich wypisaniem ze szpitala w Radogoszczu.

Co do zwiększonej ilości wypadków tyfusu płamistego w grudniu, w porównaniu z listopadem, należy zaznaczyć, iż z 8 wypadków tyfusu płamistego w grudniu cztery zachorowania zaszły w jednej rodzinie, dwa pochodzą z jednego źródła, czyli, że były tylko cztery ogniska zarazy.

Miejska Izba Odkazająca.

a) dokonano odkażeń po:

	w ubitac	ubitac. o pojemn. m ³
1. tyf. płam. 12 (5)*	49 (34)	4758 (4568)
2. „ brzusz. 61 (141)	120 (292)	7819 (18867)
3. czerwone 2 (7)	4 (13)	266 (817)
4. płonicy 45 (80)	99 (222)	11088 (26464)
5. błonicy 2 (16)	4 (35)	238 (2085)
6. róży 3 (9)	6 (16)	372 (570)
7. dręt.w. karku 2 (5)	3 (12)	216 (696)
8. gorącz. poł. 9 (2)	15 (4)	1073 (252)
9. gruźlicy 78 (86)	148 (160)	9517 (10007)
10. różnych 7 (3)	12 (4)	8386 (1702)

b) odkażono rzeczy 322 sztuk wagi 782 kg. (w listopadzie 582 szt. wagi 725 kg.).

Z zestawienia wynika mniejsza ilość odkażeń po wszystkich choro-

bach zakaźnych (z wyjątkiem tyfusu płamistego i gorączki poługowej w związku ze zmniejszeniem się ilości tych chorób).

Zakłady Kąpielowe.

I Miejski Zakład Kąpielowy przy ul. Szkolnej № 11 wykąpał 13423 osób (15347 w listop.).

II Miejski Zakład Kąpielowy przy ul. Sienkiewicza № 95 wykąpał 1315 osób (3232 w listop.).

razem 14738 osób (18579 w listopadzie).

Mniejsza ilość wykąpanych osób w grudniu tłumaczy się mrozami, głównie zaś małą frekwencją w II Zakł. Kąpielowym, będącym w stanie likwidacji.

Dom Izolacyjny.

W grudniu przyjęto z powodu podejrzenia na tyfus płamisty 40 osób (16 w listop.); ilość dni izolowanych 115 (w listop. 63); wypisano do szpitala 2 osoby, wypisano do domu po ukończeniu okresu izolacji 26 osób (w listop. 16).

Miejska Pracownia Bakteriologiczna

w grudniu wykonała 337 badań (w listopadzie 474).

Sekcja do Walki z Jaglicą.

Zgłosiło się do zbadania 630 osób, (w listop. 858). zaopiniowano chorých na jaglicę 102 osoby (w listop. 121), z tego nowych zachorowań było 24 (w listopadzie 37), do leczenia powtórnego zgłosiło się 312 osób (w listop. 284).

Lekarze Sanitarni dokonali:

- a) oględzin sanitarnych posesyj, sklepów i t. d. 1971 (1317)*
(pierwotnych, wtórnych i sprawdzeń sanitarnych)
- b) wywiadów o chorobach zakaźnych . 258 (103)
- c) spisano protokółów admin.-karnych . 138 (149)

*) w nawiasie podano liczby z listopada.

- d) oględzin zwłok . . . 217 (198)
 e) szczepień przeciw-
 ospowych . . . 2 (87)
 f) szczepień przeciw-
 tyfus. w Dozorach
 i na mieście . . . 619 (883)

Odbyto 4 posiedzenia lekarzy sa-
 nitarnych, na których rozpatrywano
 sprawy:

1) **walki z tyfusem brzuszny:**
 uchwalono konieczność badania che-
 micznego wody w skontrolowanych
 pod względem technicznym studniach,
 zaś w domach silnie zakażonych po-
 stanowiono dokonywać badań bakte-
 rjologicznych wody studziennej; uch-
 walono zastosować szczepienia prze-
 ciwtyfusowe u rodzin po powrocie
 chorego ze szpitala;

2) **w sprawie konieczności od-
 każania** formaliną mieszkań po pło-
 nicy — uchwalono zwrócić się do
 Państwowego Zakładu Higieny w
 Warszawie w celach informacyjnych;

3) uznano za konieczne wprowa-
 dzenie lotnych komisji sanitarnych
 dla kontroli wypuszczanych ścieków
 ulicznych;

4) ujednostajniono prowadzenie
 ksiąg w dozorach.

5) zreformowano sprawozdania ty-
 godniowe z dozorów sanitarnych.

Obwieszczenia i Okólniki.

Okólnik № 9.

Stosownie do rozporządzenia Mi-
 nisterstwa Skarbu, Departament Po-
 datkowy L. DP. 95/II z dnia 19 stycz-
 nia 1924 roku, niniejszem podaje się
 do wiadomości, iż począwszy od dnia
 1 lutego 1924 roku, państwowy po-
 datek od uposażeń służbowych, eme-
 rytal i wynagrodzeń za najemną
 pracę należy obliczać w trybie do-
 tychezasowym (okólnik № 4 — P.
 131/24 I z dnia 8 i 15 stycznia 1924
 roku), lecz według następującej skali:

№ porządk.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczona w stosunku rocznym		Stopa proc. podatku już po uśrednieniu specjaln. 20 proc. dodatku państw.
	w tysiącach marek		
	ponad	do	
1	4,204,800	5,606,400	0,3
2	5,606,400	7,008,000	0,4
3	7,008,000	9,110,400	0,5
4	9,110,400	11,212,800	0,8
5	11,212,800	13,315,200	1
6	13,315,200	15,417,600	1,3
7	15,417,600	17,520,000	1,6
8	17,520,000	19,856,000	2
9	19,856,000	22,192,000	2,4
10	22,192,000	24,528,000	3
11	24,528,000	26,864,000	3,6
12	26,864,000	29,200,000	4,2
13	29,200,000	30,368,000	5,4
14	30,368,000	32,120,000	6,6
15	32,120,000	33,872,000	8,4
16	33,872,000	36,208,000	10,2
17	36,208,000	38,544,000	12
18	38,544,000	40,880,000	13,8
19	40,880,000	43,800,000	15,6
20	43,800,000	46,720,000	16,3
21	46,720,000	49,640,000	17,1
22	49,640,000	52,560,000	18
23	52,560,000	55,480,000	18,8
24	55,480,000	58,400,000	19,8
25	58,400,000	61,320,000	20,7
26	61,320,000	64,240,000	21,7
27	64,240,000	67,160,000	22,5
28	67,160,000	70,080,000	23,4
29	70,080,000	105,120,000	24,2
30	105,120,000	140,160,000	25
31	140,160,000	175,200,000	25,9
32	175,200,000	210,240,000	26,7
33	210,240,000	262,800,000	27,6
34	262,800,000	420,480,000	29,4
35	420,480,000	525,600,000	30,6
36	525,600,000	700,800,000	32,4
37	700,800,000		34,2

Okólnik niniejszy obowiązuje aż do odwołania. Wszelkich bliższych informacji udzieli na żądanie Oddział do spraw personalnych Wydziału Prezydjalnego.

Łódź, dnia 4 lutego 1924 roku.

Prezydent (—) M. Cynarski.
 Dyrektor
 Zarządu Głównego
 (—) J. Zalcwski.

Okólnik № 10.

Wobec podwyższenia z dniem 1 lutego 1924 roku poborów pracowników miejskich o 122 proc. zawiadamia się, że każdemu z członków Magistratu i Rady Miejskiej, ewentualnie z pracowników miejskich, delegowanych w sprawach służbowych poza granice miasta Łodzi, wypłaca się tytułem zwrotu kosztów utrzymania djety w wysokości;

dla członków Magistratu, Rady Miejskiej oraz urzędników miejskich I, II i III kategorii mk. 32.000.000.—

dla urzędników miejskich IV, V, VI, VII, VIII i IX kategorii marek 20.000.000.—,

dla urzędników miejskich X, XI i XII kategorii oraz oficjalistów wszystkich 5 kategorii mk. 15.000.000.—,

dla robotników i wszystkich innych funkcjonariuszy miejskich mk. 10.000.000.—.

Równocześnie zaznaczamy, że na zasadzie uchwały Prezydium Magistratu № 55 z dnia 7 stycznia 1923 roku zostaje zmieniony punkt 3 okólnika № 22 — 1106-22 I z dnia 21 sierpnia 1922 roku w ten sposób, że członkom Magistratu, Rady Miejskiej oraz urzędnikom miejskim od I do VI kategorii włącznie, delegowanym w sprawach służbowych poza granice m. Łodzi, zwraca się koszty przejazdów kolejowych w wysokości ceny biletu II klasy, urzędnikom zaś od VII do XII kategorii i oficjalistom — w wysokości ceny biletu III klasy.

Wszelkie inne postanowienia, dotyczące rozjazdów służbowych, o zawarte w okólniku № 22 — 1106-1922 I z dnia 21 sierpnia 1922 roku utrzymują nadal swą moc.

W związku z niniejszym traci moc obowiązującą okólnik № 2 — 259-24 I z dnia 5 stycznia 1924 r.

Łódź, dn. 8 lutego 1924 r.

Prezydent (—) M. Cynarski.

Dyrektor Zarządu Głównego

(—) J. Zalewski.

Kronika miejska.

— **Nowa linja tramwajowa.** Magistrat otrzymał zawiadomienie, że Ministerstwo Kolei Żelaznych zatwierdziło już projekt budowy nowej linii tramwajowej w Łodzi, mianowicie od G. Rynka alieą Rzgowską do Chojen. Budowa nowej linii zostanie rozpoczęta z chwilą nastania odpowiednich warunków atmosferycznych.

— **Podwyżka poborów.** Zgodnie z orzeczeniem komisji statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania i na podstawie odnośnej uchwały Rady Miejskiej, — na ostatnim posiedzeniu Magistratu postanowiono podwyższyć pobory pracowników miejskich na luty o 17,86%.

— **W sprawie walki z nierządem.** Na zasadzie art. 3-go zasadniczej ustawy sanitarnej, samorząd obowiązany jest współdziałać z władzami rządowymi w zwalczaniu nierządu i chorób wenerycznych. Stosunek, w jakim skarb państwa weźmie udział w ponoszeniu wydatków na walkę z nierządem, określić ma oddzielna ustawa.

Z uwagi na to, że starania samorządu w sprawie uzyskania wydatnej pomocy ze strony skarbu państwa nie odniosły rezultata, a przyznana przez skarb państwa krótkoterminowa pożyczka na częściowe pokrycie kosztów utrzymania szpitali miejskich, w kwocie Mk. 50,000,000.—, wobec deprecjacji marki polskiej, okazała się absolutnie niewystarczającą, zaś rewindykacja kosztów kuracyjnych za utrzymanie i leczenie prostytutek w szpitalu „Marji-Magdaleny” pokrywa zaledwie 15 proc. ogólnych wydatków, delegacja Wydziału Zdrowotności Publicznej postanowiła:

1) zredukować 120 etatowych łóżek w szpitalu „Marji-Magdaleny” do liczby 80;

2) wstrzymać z dniem 1 marca 1924 roku przyjmowanie prostytutek

z Urzędów Sanitarно—Obyczajowych Województwa Łódzkiego do leczenia w szpitalu „Marji-Magdaleny“;

3) ograniczyć się do kontynuowania leczenia w stosunku do prostytutek, uprawiających nierząd w Łodzi.

— **Subskrypcja Magistratu na akcje Banku Polskiego.** Naskatek odezwy Komitetu Organizacyjnego Banku Polskiego, Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o subskrypcję 100 sztuk akcji Banku.

— **Ceny biletów w Miejskim Kinie Oświatowym.** Magistrat zatwierdził nowy cennik miejsce w Kinetematografie Oświatowym. Cennik ten, obowiązujący od dn. 2-go b. m., przedstawia się następująco:

Dla dorosłych:

I	miejsce	600	tys. mk.
II	„	400	„ „
III	„	300	„ „

Dla młodzieży:

I	miejsce	200	tys. mk.
II	„	150	„ „
III	„	50	„ „

— **Opłaty w Urzędzie Stanu Cywilnego.** Zgodnie z orzeczeniem komisji statystycznej do badania wzrostu kosztów utrzymania, Magistrat zatwierdził nową taryfę opłat kancelaryjnych za świadczenia Urzędu Stanu Cywilnego:

- a) za rejestrację urodzenia Mk. 2,930 tys.
- b) za rejestrację zgonu Marek 1,910 tys.
- c) za rejestrację ślubu Marek 5,840 tys.
- d) akt znania Mk. 14,050 tys.
- e) za pełny wyciąg urodzenia i zgonu Mk. 3,800 tys.
- f) za pełny wyciąg ślubu Marek 5,840 tys.
- g) za skrót Mk. 1,910 tys.
- h) za skrót do celów szkolnych Mk. 640. tys.

i) za poświadczenie zapowiedzi ślubu lub podpisów członków Rabinata Mk. 5,840 tys.

j) za udzielenie informacji, wymagających poszukiwań archiwalnych Mk. 1,130 tys.

k) za przekład Mk. 5,840 tys.

l) za zaświadczenie o złożeniu dokumentów ślubu Mk. 3,800 tys.

m) za określenie wieku osób, nieposiadających formalnych metryk urodzenia Mk. 10,440 tys.

— **Nowa linja tramwajowa W** myśl wniosku delegacji Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, Magistrat zatwierdził projekt techniczny budowy nowej linii tramwajowej, która biegnąc będzie ulicą Brzezińską. Do projektu wprowadzone zostały następujące zastrzeżenia: 1) budowa przystanku pomiędzy ulicami Obłęgorską i Słowackiego; 2) budowa krytych pomieszczeń dla oczekującej publiczności na Placu Kościelnym i przy końcu linii; 3) tory obłożone być mają obwódką z granitowego kamienia kostkowego, przestrzeń zaś pomiędzy obwódkami — brukiem, jak na pozostałych częściach jezdnii.

Badowa nowej linii, przy której będzie mogła znaleźć zajęcie znaczna ilość bezrobotnych, rozpoczęta zostanie wczesną wiosną.

— **Statystyka cen przedwojennych.** W dn. 8 lutego r. b. odbyło się w Magistracie pod przewodnictwem naczelnika Wydziału Statystycznego posiedzenie Komisji Notyfikacyjnej, poświęcone sprawie notowań cen detalicznych z okresu przedwojennego.

W posiedzeniu, poza przedstawicielami Magistratu, wzięli udział reprezentanci związków przemysłu włókienniczego, stowarzyszeń kapieckich, związków zawodowych robotniczych, kooperatyw i zrzeszeń urzędniczych.

Ustalono poniższy wykaz cen detalicznych w pierwszej połowie 1914 roku:

Chleb Żytni, pytl. I gat. 1 fant
4 i 5 kop.

Chleb Żytni, pytl. II gat. 1 fant
3 i 4 kop.

Mąka żytnia, pytl. I gat. 1 fant
4 kop.

Mąka żytnia, pyl. II gat. 1 f. 3 kop.

Mąka pszenna, średn. gat. 1 fant
6 kop.

Kasza jęczmienna, śr. gat. 1 fant
4 kop.

Groch polny na wagę 1 f. 3 kop.

Fasola biała na wagę 1 f. 7 kop.

Ryż, 1 fant. 12 kop.

Mleko niezbiernane, 1 kwarta 6 k.

Masło niesolone, śr. gat. 1 fant
44 kop.

Jaja świeże, 1 sztuka 2 kop.

Mięso wołowe, śr. gat. 1 fant
16 kop.

Świnina krajowa 1 fant 24 kop.

Kiełbasa zwyczajna 1 f. 20 kop.

Kartofle 1 fant 0,7 kop.

Faryna 1 fant. 12 kop.

Sól biała jadalna 1 fant 0,5 kop.

Kawa zbożowa, t. zw. mieszanka
1 fant. 40 kop.

Herbata, średn. gatanka 1 fant
2 rb.

Drzewo opałowe, drobne rąbanie
1 fant 0,6 kop.

Węgiel kamienny do domowego
użytku 1 fant. 0,5 kop.

Nafta, 1 kwarta 8 kop.

Mydło zwyczajne do prania 1 fant
14 kop.

Powyższy wykaz Wydział Statystyczny przesłał Głównemu Urzędowi Statystycznemu w Warszawie.

— **Dalsza niżka cen.** Wydział Handlowy Magistratu z dniem 25 b. m. w dalszym ciągu obniżył ceny węgla, sprzedawanego ludności, mianowicie: węgiel gruby kosztować będzie 8,000,000.— Mk. za korzec, węgiel orzech I — 7,500,000.— Mk., orzech II — 7,000,000.— mkp. Węgiel ze składu miejskiego, znajdującego się przy ul. Węglowej № 3, ludność może nabywać nawet w najmniejszej ilości, t. j. 1/4 korca. Cena drzewa wynosi obecnie 5.400.000 mk. za 100 klg.

— **Miejskie wieczorne szkoły powszechne.** W grudniu r. ub., według danych posiadanych przez Wydział Oświaty i Kulturalny, było w Łodzi 6 miejskich wieczornych szkół powszechnych. Do szkół tych uczęszczało 1055 słuchaczy (581 mężczyzn i 474 kobiety). Wśród nich było: 920 katolików, 420 ewangelików, 115 żydów. Podług wieku słuchacze miejskich wieczornych szkół powszechnych dzielili się na: 581 rocznika 1908—1909, 361 od 16 do 18 lat, 95—od 18 do 21 lat, 14—od 21 do 30 oraz 4 starszych od 30 lat. Uczęszczało: 23—na semestr II, 46 na III-ej, 355 na IV-ty. 307 na V-ty, 235 na VI i 89 na VII-my. Wśród słuchaczy miejskich wieczornych szkół powszechnych było 323 robotników, 107 rzemieślników, 155 praktykantów, 27 biuralistów, 16 służby oraz 427 bez żadnego zawodu.

— **Redukcja wytwórczości przemysłu włókienniczego.** Na podstawie przeprowadzonych ankiet z dziedziny stanu zatrudnienia w przemyśle włókienniczym Łodzi Wydział Statystyczny Magistratu m. Łodzi opracował dodatkowo dane, obrazujące rozmiary karczenia się wytwórczości włókienniczej w miarę rozwoju przesilenia.

Pierwsza ankietta Wydziału Statystycznego, przeprowadzona w połowie października 1923 r., objęła ogółem 93.271 robotników, z których pracowało 6 dni w tygodniu 32,582, 5 dni—10,237, 4 dni—37,837, 3 dni—11,649, 2 dni—542, weale nie pracowało zaś 424. Faktyczna liczba dni roboczych w tygodniu wynosiła 434,056, pełna liczba wynosiłaby 559,626. Czyli stosunek faktycznej liczby dni roboczych do pełnej wynosił 77,5 proc.

Druga ankietta, z początków listopada ub. r., objęła 95,365 robotników. Jak już w swoim czasie Wydział Statystyczny wyjaśnił, przewaga tej liczby nad liczbą z października pochodzi stąd, że przy drugiej ankiecie operowano bardziej kompletnym materiałem, aniżeli przy pierw-

szej, Z powyższej liczby pracowało 6 dni w tygodnia 24,948, 5 dni — 6.006, 4 dni — 27,452, 3 dni — 30,919, 2 dni — 4,936, bez pracy pozostało 1,104. Faktyczna liczba dni roboczych w tygodnia wynosiła wtedy 392,155, gdy pełna liczba wynosiłaby 572,190. Stosunek procentowy wynosił więc 68,5.

Trzecia ankieta, przedstawiająca stan zatrudnienia w 3 im tygodnia stycznia r. b., objęła 92,745 robotników. Z nich 6 dni w tygodnia pracowało 7,268, 5 dni — 1.795, 4 dni 11.025, 3 dni — 44.261, 2 dni — 24.004, 1 dzień — 163, nie pracowało wskatek anierachomienia fabryk 4.227. Faktyczna liczba dni roboczych w tygodnia wynosiła 277 639, przy pełnym anierachomienia fabryk liczba dni roboczych wynosiłaby 556.470. Stosunek zatem procentowy liczby faktycznej do pełnej wyraża się cyfrą 49,9.

Porównyując wyniki poszczególnych ankiet, widzimy, jak pod wpływem wzmagającego się kryzysu karczyła się stopniowo produkcja przemysła włókienniczego. W połowie października ub. r. stanowiła jeszcze 77,5 proc normalnego stanu, czyli stanu produkcji w okresie, poprzedzającym przesilenie, w listopadzie ub. r. już tylko 68,5 proc., a pod koniec stycznia r. b. spadła poniżej 50 proc.

Aby uprzytomnić sobie, z jak poważnymi cyframi mamy tu do czynienia, przypomnieć warto, że wielki kryzys przemysłowy, jaki przeżywała Łódź w latach 1911 i 1912, spowodował według świadectwa Komitetu Giełdowego Łódzkiego redukcję pracy, a co za tem idzie i wytwórczości, jedynie o 15 proc. Bez przesady więc rzec można, że pod względem rozmiarów obecne przesilenie w łódzkim przemyśle włókienniczym przewyższa kilkakrotnie wszelkie poprzednie kryzysy.

— **Sprostowanie.** W № 16 „Łodzianina” okazał się artykułik p. t. „Postępowanie bankratów”, w któ-

rym m. in. wspomniano, jakoby zatrudnionym czasowo w Magistracie bezrobotnym, należącym do związków zawod. klasowych, „kazano zakąpić szpadle”, zaś bezrobotni z polskich związków zawodowych „dostali szpadle z Magistratu”.

W związku z powyższem — Wydział Gospodarczy Magistratu, w którego kompetencji leży sprawa zatrudnienia bezrobotnych, stwierdza kategorycznie, że nikomu z bezrobotnych szpadli nie wydawał, a to z tej przyczyny, iż narządził tych nie posiada. Robotnicy, nie posiadający własnych szpadli, skierowani zostali do odpowiednich robót.

— **Miejska komisja do ustalania wieku.** W dnia 13-go b. m. o g. 12-cj w południe, odbyło się w lokalu Wydziału Przyjajalnego, pod przewodnictwem pana prezydenta M. Cynarskiego, posiedzenie komisji dla ustalania wieku popisowych żydów, na którem rozpatrzono 18 spraw.

17 podań uwzględniono, 1 — jako nie podlegające kompetencji komisji uchylono. Sprawy nieuwzględnione przez komisję kierowane są zwykle przez petentów do Sądu Okręgowego, celem ostatecznego załatwienia.

— **Walka z epidemjami.** Zawzięcie planowej i energicznej akcji, jaką prowadził Dział Sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej w walce z epidemjami w naszym mieście, możemy skonstatować, iż epidemia tyfusa brzusznego prawie już wygasła. W pierwszej połowie latygo zanotowano zaledwie parę wypadków tyfusa brzusznego. Walka z tyfusem polega obecnie, prócz badań bakterjologicznych wody studziennej, na szczepieniu ochronnem mieszkańców domów, w których zdarzyły się wypadki zachorowań. W ostatnich dniach dokonano szczepień w domach przy ul. Bazarnej 4, Nowomiejskiej № 2 i Targowej № 36.

Treść numeru 9-go:

Film szkolny w Ameryce. (Dokończenie).—

Z zagadnień samorządowych.—

Dział sprawozdawczy:

Protokół 6 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 14 lutego 1924 roku.—

Sprawozdanie Wydziału Zdrowotności Publicznej, Działu Sanitarnego za m. grudzień 1923 roku.—

Obwieszczenia i okólniki.

Okólnik № 9 w sprawie obliczania podatku państwowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.— Okólnik № 10 w sprawie wypłacania tytułem zwrotu kosztów utrzymania diety członkom Magistratu i Rady Miejskiej, ewentualnie pracownikom miejskim, delegowanym w sprawach służbowych poza granice miasta Łodzi.—

Kronika miejska.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy (Dział Sekwestracyjny) niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 27. II. 24 r. odbędą się licytacje ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki: Karscha T., Zgiezka 104, 3 kredensy, otomana z lustrem, fortepian, kredens do nut, dwa garnitury mebli, tremo i lustro w garderobie. Hurwicz J., Cegielniana 53, tremo. Wienera S., Nowomiejska 2, maszyna do pisania. Blumenfruchta J., Zgiezka 7, 5 szczotek. Frajmana I., Łagiewnicka 12, kredens. Gutmana J., Al. I-go Maja 35, 4 krzesła. Bernarda Adolfa, Aleksandrowska 99, szafa. Goldhirsza J., Magistracka 2, lustro. Breslauera, Gdańska 31, szafa. Cepelińskiego J., Młynarska 11, kredens. Białkowski J., Niecała 10, stół. Biedermana M., Zawiszy 35, kredens. Fornalczyka, Wawelska 3, komoda. Helera H., Zawiszy 3, zegar. Krystofiańska A., Marysińskiej 34, waga. Stopnickiego I., Stary Rynek 14, zegar. Wajsanda, Aleksandrowska 22, zegar. Wuncela E., Północna 20, waga. Pabın H., Franciszkańska 61-63, stół. Engiela S., Pomorska 51, 2 krzesła. Goldberga Ch., Al. I-go Maja 3, szafa. Sztajermana M., Gdańska 33, łóżko. Cepa W., Dworska 30, stół i 2 krzesła. T. Fridricha, Konstancyńska 11-13, kanapa. Grawego I., Kilińskiego 39, szafa, biurko i prasa. Tatacki I., Aleksandrowska 10, zegar. Sztarnfelda J., Brzezińska 40, stół. Stadtlendera N., Młynarska 13, zegar. Kroskoma M., Drewnowskiej 4, szafa. Gumowaty M., Młynarska 3, 3 urywalnie. Fryszermana A., Al. I-go Maja 21, stół. Krongolda S., Konstancyńska 58, szafa. Bahariera M., Ludwiki 15, kredens. Urbańskiego F., Leszno 15, stół i 2 krzesła.

Dnia 28 lutego 1924 roku o godzinie 9-ej rano: B. rucha Alberta, Sienkiewicza 50, kredens i stół. Frajlcha B. Al. Kościuszki 26, lustro. Horaka Gustawa, Wólczńska 123, fisharmonja. Henczel Irmy, Sienkiewicza 100, stół. Golde B. Zamenhoffa 6, 80 rolek papy. Openheima R. Składowa 23, towar. Wernera R. Wólczńska 94, chleb. Kunce S. Anny 19, obrus. Brzoza Gdańska 128, przędzy 5 kg. Wajnberga H. Podrzeczna 10, kredens. Tenenbauma Podrzeczna 10, kredens. Sukcesorów Landego, Brzozowa 18, pianino. Dawidowicz Nowo-Zarzewska 7, 2 szafy. Chrychsa S. Piotrkowska 257, kredens. Majera J. Zamenhoffa 13, tremo. Piątczaka J., Rokicińska 10, szafa Pawłowskiego, Rokicińska 31, kredens. Furmańskiego A. Grodzieńska 9, 2 krzesła i stół. Uszerowicza B., Lutomska 3, szafa. Jaśkiewicza J. Lutomska 13, kredens. Pałczyński, Główna 42, szafa. Wieczorkowskiego Odyńca 10, szafa. Białaszewicza, Napiórkowskiego 13, lustro. Bonieckiego W. Sz.-Pabjanicka 44, budnik. Kubackiego B. Fijałkowska 4, szafa. Epsztajna, Targowa 39, szafa. Bazlera, Tkacka 2, kredens. Rozenbauma, Lutomska 11, kredens. Poborca B. Piotrkowska 71, materiał. Tow. Ubezp. „Silesia”, Kilińskiego 78, kasa.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.